

Опорні схеми до лекції № 6

Подружні конфлікти

Рис. 6.1. Ознаки сімейної сварки

Сімейна сварка			
неспівпадання та зіткнення інтересів членів родини	легке усунення шляхом поступки, компромісу чи узгодження інтересів	легкий емоційний супровід (тривога, гнів)	при опорі учасників можлива трансформація у конфлікт

Рис. 6.2. Ознаки сімейного конфлікту

Сімейний конфлікт			
різке протистояння позицій і дій членів родини	усунення потребує опанувальної поведінки учасників	значний емоційний супровід (обурення, образа, страх)	при хронічному перебігу можлива трансформація у конфліктні взаємини

Рис. 6.3. Типи конфліктів за їх наслідками

Типи конфліктів за їх наслідками	
Конструктивний конфлікт	<ul style="list-style-type: none"> • з'ясування проблем, • усунення негативних емоцій, • школа взаєморозуміння, прощення
Деструктивний конфлікт	<ul style="list-style-type: none"> • руйнація довіри, • пригнічення самоповаги, • погіршення взаємин, відчуження

Рис. 6.4. Групи подружніх пар за Готтманом

Подружні пари				
імпульсивні	пари, що самостверджуються	пари, що уникають конфліктів	вороже налаштовані	вороже відсторонені

Рис. 6.5. Типологія конфліктних родин

Типологія конфліктних родин		
проблемна	невротична	кризова
• епізодичні деструктивні конфлікти, проблемні стосунки	• системні деструктивні конфлікти, складні стосунки	• хронічні деструктивні конфлікти, загроза руйнації взаємин

Рис. 6.6. Типи сімейних конфліктів за їх учасниками

між чоловіком і дружиною	між подружжям та їх батьками	між батьками та дітьми	між бабусями/дідусями та внуками
--------------------------	------------------------------	------------------------	----------------------------------

Рис. 6.7. Базові подружні потреби за Харлі

Зміст потреби	
дружина	чоловік
ніжність	сексуальне задоволення
можливість відверто поспілкуватись	супровід дружини під час відпочинку
вірність, чесність і відкритість чоловіка	привабливість жінки (тіла і розуму)
фінансова підтримка	забезпечення домашнього затишку
відданість чоловіка родині	постійне захоплення дружини чоловіком

Рис. 6.8. Настанови конфліктерів залежно від стратегій реагування

Егоцентрична	• «Мені треба» • «Ти винен»
Альтероцентрична	• «Тобі треба» • «Я винен»
Соціоцентрична	• «Нам треба» • «Ми винні»

Рис. 6.9. Наслідки родинного копіngu

Різновид копіngu	
продуктивний	непродуктивний
розв'язування проблеми	трансформація та накопичення проблем
зниження емоційної напруги	загострення емоційної напруги

підвищення поваги до іншого та самооцінки	зниження поваги до іншого та самооцінки
родинне згуртування	родинна ізоляція та невротизація
переосмислення значення труднощів	психічне та фізичне виснаження
розвиток гнучкості та співчуття через накопичення досвіду прощення	поява чи посилення дії шкідливих звичок

Рис. 6.10. Типові форми реагування у конфлікті

Форми реагування				
приспосування	протистояння	ухилення	компроміс	співробітництво

Рис. 6.11. Типові соціальні стереотипи щодо прощення за Е. Гасінім

прощення - це прояв слабкості
прощення - протилежність справедливості
прощення - прояв прагнення до домінування

Рис. 6.12. Етапи процесу прощення

Етап наміру	Етап прийняття рішення	Етап дій	Етап результатів
--------------------	-------------------------------	-----------------	-------------------------